

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПРАВА, ЕКОНОМІКИ
ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

**«НОВІ ЗАВДАННЯ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ У ХХІ СТОЛІТТІ»**

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

18-19 січня 2019 р.

м. Одеса

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова організаційного комітету:

Крижановський А.Ф. – д.ю.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Міжнародного гуманітарного університету.

Члени організаційного комітету:

Громовенко К.В. – к.ю.н., доцент, директор Інституту права, економіки та міжнародних відносин Міжнародного гуманітарного університету;

Ківалова Т.С. – д.ю.н., професор, професор кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Міжнародного гуманітарного університету;

Стрельцов Є.Л. – д.ю.н., професор, член-кореспондент НАПрН України, вчений секретар Південного регіонального центру НАПрН України, доктор теології;

Цуркану С.І. – к.ю.н., доцент, в.о. завідувача кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Міжнародного гуманітарного університету;

Манько Д.Г. – к.ю.н., доцент кафедри теорії держави і права Міжнародного гуманітарного університету.

Н73 **Нові завдання та напрями розвитку юридичної науки у XXI столітті:** матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 18-19 січня 2019 року. – Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2019. – 84 с.

ISBN 978-966-916-736-1

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Нові завдання та напрями розвитку юридичної науки у XXI столітті», що відбулася у м. Одесі 18-19 січня 2019 року в Міжнародному гуманітарному університеті.

Матеріали конференції можуть становити інтерес для наукових працівників, викладачів, працівників судових та правоохоронних органів, студентів вищих навчальних закладів, а також для всіх, хто цікавиться сучасним станом та перспективами розвитку юридичної науки.

УДК 34«20»(063)

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА

Особливості організації «Руського клубу» – української фракції
Галицького сейму

Євдокимов В. В......5

Правова, організаційна та фінансова автономії
органів місцевого самоврядування

Шаульська Г. М.10

НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО

Щодо організаційної форми та регулювання
статусу робочих органів парламенту у зарубіжних країнах

Зозуля О. І......16

НАПРЯМ 3. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

Домашнє насильство над жінками і дітьми

Галицька А. А., Павленко В. С.23

Імунітет від дачі показань священнослужителями
в Кримінальному процесі України

Денисенко Г. В.29

НАПРЯМ 4. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

Пропорціональність у цивільному судочинстві: методологічні засади

Масло Т. М.34

Звернення стягнення на майно: правові наслідки

Мошко О. М.39

Обмежувальний припис стосовно кривдника

Турлова Ю. А......43

НАПРЯМ 5. АДМІНІСТРАТИВНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ПРАВО

Питання сутності стадій дозвільного провадження
в сфері захисту економічної конкуренції

Пасічник В. В......49

НАПРЯМ 6. ТРУДОВЕ ПРАВО ТА ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Коллективні трудові спори: фундаментальна причина виникнення

Шлапко Т. В., Орлов О. Л......54

Переваги та недоліки дистанційного навчання в системі інклюзивної освіти Шлапко Т. В., Сова П. Д., Прокопенко К. В.	60
Перспективи використання позитивного європейського досвіду при вдосконаленні українського законодавства щодо впровадження інклюзивного навчання Шлапко Т. В., Саєнко Е. С.	66
НАПРЯМ 7. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ТА ПРАВО ЄС	
Правова визначеність як складова верховенства права Гуйван П. Д.	72
Програмно-інституціональне забезпечення міжнародного співробітництва у сфері інформаційної безпеки: український контекст Кустура В. Ю.	79

**ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ
ПОЗИТИВНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ
ПРИ ВДОСКОНАЛЕННІ УКРАЇНСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА
ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ**

Шлапко Т. В.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного,
господарського права та фінансово-економічної безпеки
Навчально-наукового інституту права
Сумський державний університет
м. Суми, Україна*

Саєнко Е. С.

*студентка
Навчально-наукового інституту права
Сумський державний університет
м. Суми, Україна*

Сьогодні активно проводиться реформування освітньої системи не тільки в нашій державі, але і у всьому світі. В 70-х роках минулого століття в європейських країнах почало розвиватися інклюзивне навчання, а в Україні воно почало впроваджуватися приблизно тільки через два десятиліття. Але як би то не було, процес втілення інклюзивної освіти розпочато. На жаль, суспільство ще не здатне правильно реагувати на психічні та фізичні особливості цих осіб. А тому знадобиться ще не один десяток років коли відбудеться повна соціалізація дітей з особливими освітніми потребами.

Як свідчить практика, в Україні діти з психофізичними особливостями не мали повної можливості навчатися в загальноосвітніх закладах. Україна ж як держава-учасниця міжнародних документів прагне до того, щоб українські діти з особливими освітніми потребами урівнялися в правах із громадянами європейських країн. Тому є необхідність у подальшому удосконаленні національного законодавства.

Проаналізувавши українське законодавство щодо забезпечення права на навчання дітей з особливими освітніми потребами, можна зробити висновок, що основні норми передбачені законом. А саме, стаття 20 Закону України «Про освіту» присвячена інклюзивному навчанню та ряд інших документів [1; 2; 3; 4]. Але для більш ґрунтовного регулювання питання включення осіб з психофізичними особливостями в освітній простір пропонуємо прийняти єдиний документ – Закон України «Про інклюзивну освіту».

По-перше, в Законі потрібно чітко закріпити поняття «інклюзивна освіта» та визначити його так: «інклюзивна освіта – це система освітніх послуг, що забезпечує включення осіб з особливими освітніми потребами в загальноосвітній процес на підставі застосування спеціальних педагогічних методів для зрівняння усіх дітей в процесі навчання».

По-друге, саме цим Законом має бути встановлена квота щодо обов'язкового залучення осіб з особливими освітніми потребами до навчання в загальноосвітній школі у розрахунку відносно загальної кількості осіб, що навчаються. У разі необґрунтованої відмови у прийнятті такого учня адміністрація школи має сплатити штраф.

Наприклад, в Італії у Законі № 118/71 зазначено, що діти з особливими потребами зобов'язані здобувати обов'язкову освіту в загальноосвітніх школах: «gli alunni disabili debbono adempiere l'obbligo scolastico nelle scuole comuni». Винятками можуть бути лише діти із важкими формами

сліпоти, глухоти, іншими психофізичними особливостями [5]. У Бельгії навчання дитини з обмеженими можливостями в спеціальному закладі є скоріше винятком. На законодавчому рівні закріплений обов'язок дитини навчатися в загальноосвітньому закладі. А відповідно до нинішнього законодавства кількість учнів з особливими освітніми потребами становить одна – три дитини, що не становить групи або класу [2; 6], отже, не визначено мінімальної кількості таких осіб, що навчаються, якщо, наприклад, у навчальному закладі, розташованому у селі чи селищі, взагалі навчається всього п'ять учнів.

По-третє, у Законі потрібно чітко врегулювати порядок проведення в навчальних закладах виховних годин, певних заходів та їх невиключний перелік для учнів, студентів та педагогічних, науково-педагогічних працівників щодо гуманного ставлення до дітей з особливими освітніми потребами.

Так, у Німеччині на законодавчому рівні закріплена норма, відповідно до якої ніхто не повинен зазнавати дискримінації через свої психофізичні особливості. На жаль, наше суспільство насторожено сприймає дітей з особливими освітніми потребами, однолітки глузують з таких дітей, застосовують булінг, тим самим заважаючи повноцінній реалізації їх освітніх прав. Усі діти рівні в правах, тому потрібно виховувати в однолітках не тільки поважати осіб з особливими освітніми потребами, але й надавати їм необхідну допомогу.

По-четверте, позитивним зрушенням було підвищення у 2018 році заробітної плати педагогічним працівникам та помічникам вихователів за години роботи в інклюзивних класах (групах) у закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) та вищої освіти – у граничному розмірі 20 відсотків [7]. Так, підвищення посадового окладу на 20% передбачено для педагогічних працівників, які

працюють у загальноосвітніх навчальних закладах з класами або групами дітей з порушеннями фізичного або інтелектуального розвитку, у відповідній Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15.04.93 р. № 102 [6]. А якщо це був педагогічний працівник, який працює в інклюзивному класі, то раніше не було передбачено збільшення посадового окладу [8]. Крім того, згідно з п. 6.3.23 Галузевої угоди між Міністерством освіти і науки України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України на 2016 – 2020 роки [9] сторони Угоди рекомендують керівникам закладів та установ освіти і науки встановлювати педагогічним та іншим працівникам, які працюють в інклюзивних класах (групах) та з ВІЛ-інфікованими дітьми, підвищені розміри посадових окладів (ставок заробітної плати) відповідно до пунктів 28, 29 та 31 Інструкції № 102 [6], а також надбавку за складність у роботі в розмірі до 50 відсотків посадових окладів (ставок заробітної плати) відповідно до пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 року № 1298 [10]. Цю норму варто закріпити на рівні Закону, а не рекомендації.

Також Законом необхідно встановити певні вимоги для асистента вчителя. В обов'язки запровадити не тільки допомогу дітям з особливими освітніми потребами на уроці, але пильнувати за дитиною і на перерві. Створити безпечне місце для дитини, де вона зможе безпечно спостерігати за іншими дітьми, а по можливості – і приймати участь у їхніх іграх. Доцільно створити процедуру забезпечення обладнанням інклюзивних класів, що відповідають потребам сьогодення, зокрема, для більш зручного навчання дітей з психофізичними особливостями кожного потрібно забезпечити ноутбуком чи іншим електронним пристроєм для можливості застосування електронних засобів навчання. Це полегшить адаптацію

осіб з особливими освітніми потребами до навчального процесу, зробіть його цікавішим, доступнішим.

Таким чином, попри те, що в українському законодавстві передбачені основні норми щодо інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами, воно потребує подальшого удосконалення.

Література:

1. Про освіту Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах: Постанова Кабінету Міністрів від 15.08.2011 р. № 872. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/872-2011-%D0%BF#n8>.
3. Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг: Закон України від 06.09.2018 р. № 2541-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2541-19>.
4. Про загальну середню освіту: Закон України від 13.10.2018 р. № 651-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/651-14#n18>.
5. Conversione in legge del D.L. 30 gennaio 1971, n. 5 e nuove norme in favore dei mutilati ed invalidi civili: Legge 30.03.1971 n. 118. G.U. 02.04.1971. n. 82. URL: <http://www.handylex.org/stato/l300371.shtml>.
6. Про затвердження Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 15.04.93 р. № 102. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0056-93>.

7. Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності: постанова Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1096-2004-п>.
8. Щодо оплати праці педагогічних працівників, які працюють в інклюзивних класах: лист Міністерства освіти і науки України від 08.09.2017 р. № 2.1-2131. URL: <http://vobu.ua/ukr/documents/item/lyst-minosvity-ukrainy-vid-080917-r-21-2131-shchodo-oplaty-pratsi-pedahohichnykh-pratsivnykiv-iaki-pratsiuiut-v-inkliuzyvnykh-klasakh>.
9. Галузева угоди між Міністерством освіти і науки України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України на 2016–2020 роки. URL: <https://pon.org.ua/ugoda/667-galuzeva-ugoda-mizh-ministerstvom-osviti-i-nauki.html>.
10. Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери: Постанова Кабінету Міністрів від 30 серпня 2002 р. № 1298. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1298-2002-п>.

НОВІ ЗАВДАННЯ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ У ХХІ СТОЛІТТІ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

м. Одеса, 18-19 січня 2019 р.

Підписано до друку 22.01.2019. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 4,88. Тираж 150. Замовлення № 0119-17.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
73034, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а, офіс 105.
Телефон +38 (0552) 39 95 80
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.